կապիտալ
ասեթ
մենեջմենթ

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային ֆոնդի
Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Ապրիլ 2023թ.
Երևան

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային ֆոնդի

Բովանդակություն

3	Անկախ աուդիտորի եզրակացություն
5	Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
6	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
7	Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
8	Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների մասին հաշվետվություն
9	Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
10	Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ

Հեռ. +37460 528899
Էլ.փոստ՝ bdo@bdoarmenia.am
www.bdoarmenia.am

ՀՀ, ք. Երևան
Դ. Անհաղթի 23/6, 5-րդ հարկ, տարածք 7

ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային Ֆոնդի Մասնակիցներին՝

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային Ֆոնդի (այսուհետ՝ «Ֆոնդ») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2022թ., նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ֆոնդի ֆինանսական վիճակը 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է սույն հաշվետվության *«Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար»* բաժնում:

Մենք անկախ ենք Ֆոնդից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ ԱՆկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք)*, և պահպանել ենք ՀՄԷՄԽ կանոններով նախատեսված էթիկայի այլ պահանջները: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ֆոնդի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ֆոնդը լուծարելու կամ Ֆոնդի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ ունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Բի-Դի-Օ Արմենիա ՓԲԸ-ն հանդիսանում է բրիտանական Բի-Դի-Օ Ինթերնեյշնլ Լիմիթեդ ընկերության անդամ և Բի-Դի-Օ անկախ ընկերությունների միջազգային ցանցի անդամ:

Հեռ.՝ +37460 528899
Էլ.փոստ՝ bdo@bdoarmenia.am
www.bdoarmenia.am

ՀՀ, ք. Երևան
Դ. Անհաղթի 23/6, 5-րդ
հարկ, տարածք 7

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խարդախության կամ սխալի արդյունքում առաջացող խեղաթյուրումները համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք՝ առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք սխալի կամ խարդախության հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար են և համապատասխան՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում.
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ֆոնդի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար.
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը.
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ֆոնդի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ֆոնդին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Բի-Դի-Օ Արմենիա ՓԲԸ-ն հանդիսանում է բրիտանական Բի-Դի-Օ Ինթերնեյշնլ Լիմիթեդ ընկերության անդամ և Բի-Դի-Օ անկախ ընկերությունների միջազգային ցանցի անդամ:

Հեռ.՝+37460 528899
Էլ.փոստ՝ bdo@bdoarmenia.am
www.bdoarmenia.am

ՀՀ, ք. Երևան
Դ. Ավետիսյանի 23/6, 5-րդ հարկ, տարածք 7

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց՝ ի թիվս այլ հարցերի տեղեկացնում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

28 ապրիլի, 2023թ.
Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

Վահագն Սահակյան, FCCA
Տնօրեն

Սերգեյ Յակովլև, FCCA
Առաջադրանքի ղեկավար

Բի-Դի-Օ Արմենիա ՓԲԸ-ն հանդիսանում է բրիտանական Բի-Դի-Օ Ինթերնեյշնլ Լիմիթեդ ընկերության անդամ և Բի-Դի-Օ անկախ ընկերությունների միջազգային ցանցի անդամ:

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային ֆոնդ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Ծան	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	5	1,086	1,117
Շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ կորուստ		(1,840)	(1,005)
Ընդամենը գործառնական (վնաս)/ եկամուտ		**(754)**	**112**
Ներդրումային կառավարման վճարներ	6	(279)	(290)
Պահառուի վճարներ		(23)	(24)
Կոմիսիոն ծախս		(20)	(19)
Այլ ծախս		(7)	(8)
Ընդամենը գործառնական ծախսեր		**(329)**	**(341)**
Տարվա վնաս		**(1,083)**	**(229)**
Համապարփակ ֆինանասական արդյունք		**(1,083)**	**(229)**
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների նվազում		**(1,083)**	**(229)**

Ֆինանսական հաշվետվությունները (էջ 6-26) հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 28-ին, ստորագրությամբ՝

Գեղեոն Խեբոյան
Գլխավոր գործադիր տնօրենի ժ.պ.

Գայանե Վարդանյան
Գլխավոր հաշվապահ
«Էյ Էն Առդիտ» ՓԲԸ լիազոր ներկայացուցիչ

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային ֆոնդ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծան.	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		711	477
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7	14,654	15,511
Ընդամենը ակտիվներ		**15,365**	**15,988**
Պարտավորություններ			
Կրեդիտորական պարտք		28	32
Ընդամենը պարտավորություններ		**28**	**32**
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ	8	**15,337**	**15,956**
Ընդամենը փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ և պարտավորություններ		**15,365**	**15,988**

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային ֆոնդ
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված տոկոսներ	1,117	1,134
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող չափվող ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	(8,728)	(7,654)
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքեր	7,717	6,847
Վճարված գործառնական ծախսեր	(381)	(430)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական հոսքեր	**(275)**	**(103)**
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Փայերի թողարկումից ստացված միջոցներ	762	807
Փայերի մարման գծով վճարված միջոցներ	(253)	(539)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական հոսքեր	**509**	**268**
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	**234**	**165**
Դրամական միջոցների մնացորդներ տարվա սկզբում	**477**	**312**
Դրամական միջոցների մնացորդներ տարվա վերջում	**711**	**477**

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային ֆոնդ
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների մասին հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Ծան.	Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ հազ. դրամ
Մնացորդը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		**15,956**
Փայերի թողարկումներ և մարումներ		
Փայերի թողարկում	8	762
Փայերի մարում	8	(298)
Փայերի գործարքից զուտ աճ		**464**
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ տարվա Ընթացքում		(1,083)
Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8	**15,337**
Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		**16,014**
Փայերի թողարկումներ և մարումներ		
Փայերի թողարկում	8	807
Փայերի մարում	8	(636)
Փայերի գործարքից զուտ աճ		**171**
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ տարվա ընթացքում		(229)
Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8	**15,956**

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային ֆոնդ

ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Բովանդակություն

1. Ֆոնդի վերաբերյալ 11
2. Պատրաստման հիմունքներ 14
3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ 17
4. Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում 17
5. Տոկոսային եկամուտ 21
6. Ներդրումային կառավարման վճարներ 21
7. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ 22
8. Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ 22
9. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն 22

Հավելված Ա. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ 26

1. Ֆոնդի վերաբերյալ

ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային Ֆոնդը (այսուհետև՝ ԿԱՄավոր 1 կամ Ֆոնդ) բաց պայմանագրային ներդրումային ֆոնդ է: Ֆոնդը հիմնադրվել է 2013թ. ապրիլի 30-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում անժամկետ, որպես բաց ներդրումային ֆոնդ՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության, և ՀՀ կենտրոնական բանկի թիվ 123-Ա որոշման:

Ֆոնդի ներդրումային գործունեությունը կառավարվում է «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Կառավարիչ) կողմից, գրանցման համար՝ 1: Կառավարչի գտնվելու վայրն է. ՀՀ, ք. Երևան, Արգիշտի փողոց, 7 շենք, 1-ին հարկ, գրասենյակ 101:

Կառավարչի միակ բաժնետերն է Տիգրան Կարապետյանը:

Ֆոնդի պահառուն է հանդիսանում «ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ:

Ֆոնդի ներդրումային նպատակն է հասնել կայուն միջնաժամկետ եկամտաբերության՝ միևնույն ժամանակ ապահովելով կապիտալի անվտանգությունը, այն ներդնելով դիվերսիֆիկացված կապիտալի արժեթղթերի, տոկոսակիր արժեթղթերի և այլ ածանցյալ գործիքների պորտֆելում՝ մի քանի արժույթներով:

Ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել կայուն եկամտային արժեթղթերի մեջ ներառյալ պետական, կորպորատիվ և համայնքների կողմից թողարկված պարտատոմսերում: Ֆոնդի ներդրումները կարող են նաև կատարվել բանկային ավանդներում՝ մինչև ֆոնդի ակտիվների 20%-ը ինչպես նաև ներդրումային ֆոնդերի փայերում մինչև ֆոնդի ակտիվների 25%-ը: Բացի այդ, ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել ածանցյալ գործիքներում՝ միայն հեջավորման նպատակով: Ֆոնդի ակտիվները կարող են նաև ներառել արտասահմանանյան արժեթղթեր՝ մինչև ֆոնդի ակտիվների 50%-ը ինչպես նաև ներդրումներ արտարժույթով մինչև ֆոնդի ակտիվների 50%-ը:

Գործարար միջավայր

Ֆոնդն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ֆոնդի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ:

Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Կորոնավիրուսի (COVID-19) լայն աշխարհագրական տարածումը, Արցախի Հանրապետությունում պատերազմը և հակամարտության կարգավորման շուրջ ընթացող քաղաքական զարգացումները զգալի ազդեցություն են ունեցել Հայաստանի տնտեսության վրա: Սակայն, հաշվետու ժամանակահատվածում Հայաստանի տնտեսության՝ հատկապես ֆինանսական հատվածի վրա, էական ազդեցություն է ունեցել ռուս-ուկրաինական դեռևս ընթացող պատերազմը, որը հանգեցրել է մարդկային կապիտալի և ֆինանսական ռեսուրսների աննախադեպ ներհոսքի, ինչն իր հերթին մեծապես նպաստել է Հայաստանի տնտեսության երկնիշ աճին: Այսպիսի գործառնական միջավայրն էական ազդեցություն ունի Ֆոնդի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Ֆոնդի կառավարիչը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցառումներ Ֆոնդի գործունեության կայունությունն ապահովելու նպատակով, այդուհանդերձ, ելնելով իրադարձությունների զարգացման անկանխատեսելիությունից՝ Ֆոնդի կառավարիչը հնարավորություն չունի

արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Ֆոնդի հետագա տարիների ֆինանսական վիճակի վրա։

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ֆոնդի կառավարչի գնահատականը Ֆոնդի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից։

Հաշվի առնելով վերոհիշյալ գործոնները Ֆոնդի կառավարիչը որդեգրել է չափավոր-ակտիվ ռազմավարություն՝ ավելորդ ռիսկերից խուսափելու նպատակով։

Ներդրումների ամփոփագիր

Արժեթղթերի նկարագիրը	Արժույթը	Արժե-կտրոնի եկամտա-բերություն	Արժեկտրոնի վճարման պարբերա-կանություն	Մարման ժամկետ	31 դեկտեմբերի 2022թ. Անվան. արժեք Հազ.դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ. Իրական արժեք Հազ.դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ. Անվան. արժեք Հազ.դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ. Իրական արժեք Հազ.դրամ
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	7%	Կիսամյակային	29-04-25	3,000	2,744	3,000	2,809
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	10%	Կիսամյակային	29-10-27	1,500	1,419	1,500	1,532
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	10%	Կիսամյակային	29-10-23	1,200	1,204	1,200	1,232
Պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	13%	Կիսամյակային	17-02-32	1,000	1,136	1,000	1,234
Հայէկոնոմբանկ ԲԲԸ	ՀՀ դրամ	9,75%	Եռամյակային	03-09-23	1,190	1,221	-	-
Էվոկա Բանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5%	Կիսամյակային	28-09-24	1,574	1,580	-	-
Կոնվերսբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.25%	Կիսամյակային	20-04-24	1,181	1,208	-	-
Արմսվիս Բանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	6.75%	Կիսամյակային	15-06-24	354	377	-	-
Ամերիաբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	4.75%	Եռամյակային	04-05-23	748	757	-	-
Յունիբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.30%	Եռամյակային	05-02-24	984	995	-	-
ԱյԴի բանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5%	Եռամյակային	22-07-23	984	1,010	-	-
Արարատբանկ ԲԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.5%	Եռամյակային	29-01-24	984	1,003	-	-
Հայէկոնոմբանկ ԲԲԸ	ՀՀ դրամ	10.25%	Եռամյակային	03-05-22	-	-	1,000	1,023
Յունիբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.25%	Եռամյակային	15-11-22	-	-	960	983
Արմսվիսբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	6.75%	Կիսամյակային	15-06-24	-	-	432	473
Ամերիաբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.25%	Կիսամյակային	13-02-22	-	-	960	972
Արդշինբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.00%	Եռամյակային	13-10-22	-	-	1,440	1,475
Կոնվերսբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.50%	Կիսամյակային	15-04-22	-	-	1,440	1,469
Արարատբանկ ԲԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.75%	Եռամյակային	02-01-22	-	-	1,080	1,096
ԱյԴի բանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.00%	Եռամյակային	07-02-22	-	-	1,200	1,213
						14,654		**15,511**

2. Պատրաստման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) և դրանց մեկնաբանությունների (հավաքականորեն՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար որդեգրված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են Ծանոթագրություն 9-ում: Դրանք հետևողականորեն կիրառվել են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է նաև Ֆոնդի գործառնական արժույթը: Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս անհրաժեշտ է կատարել հաշվապահական հաշվառման նշանակալի գնահատումներ և դատողություններ: Վերջիններիս կիրառման ոլորտները և ազդեցությունը բացահայտված են Ծանոթագրություն 3-ում:

Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի հիման վրա՝ բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների, որոնք վերաչափվում են իրական արժեքով:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ա) 2022թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ:

1) ***ՖՀՄՍ տարեկան բարեփոխումներ 2018-2020թթ.***

2020 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ թողարկեց նվազ կարևորության փոփոխություններ ՖՀՄՍ 1. «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրում», ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ», ՀՀՄՍ 41 «Գյուղատնտեսություն» ստանդարտներին և ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություններ» ստանդարտին ուղեկցող ցուցադրական օրինակներում:

2) ***ՀՀՄՍ 37 «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» (Փոփոխություն – Անբարենպաստ պայմանագրեր – Պայմանագիրը կատարելու ծախսեր)***

2020 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ թողարկեց ՀՀՄՍ 37-ի լրացումներ՝ ավելացնելով 68Ա պարագրաֆը՝ պայմանագիրը որպես անբարենպաստ պայմանագիր ճանաչելիս գնահատման ընթացքում ներառվող ծախսերը որոշակիացնելու նպատակով: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունների արդյունքում ավելի մեծ քանակությամբ պայմանագրեր կհամարվեն անբարենպաստ, քանի որ փոփոխությունները ընդլայնում են այն ծախսերի շրջանակը որոնք ներառվում են անբարենպաստ պայմանագրերի գնահատման մեջ:

3) ***ՀՀՄՍ 16 Հիմնական միջոցներ (Փոփոխություն – Նախքան նպատակային նշանակությամբ օգտագործում ստացվող մուտքեր).***

2020 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ թողարկեց ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ, որոնք արգելում են ընկերություններին ակտիվը օգտագործման նախապատրաստելու ընթացում ստացվող մուտքերի նվազեցումը համապատասխան հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքից: Փոխարենը, ընկերությունները պետք է ճանաչեն համապատասխան մուտքերը վաճառքներից և դրանց վերաբերվող ծախսերը եկամուտների և ծախսերի կազմում և ոչ թե նվազեցնեն գույքի սկզբնական արժեքից:

Նոր ստանդարտները, մեկնաբանություններ և փոփոխությունները, որոնք ուժի մեջ են մտել 01.01.2022թ.-ից հետո չունեն նշանակալի ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

բ. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՍ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

1) ***ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրական պայմանագրեր:***

ՖՀՄՍ 17 ներկայացրեց ապահովագրական պայմանագրերի հաշվառման միջազգայնորեն հետևողական մոտեցում: Նախքան ՖՀՄՍ 17 ամբողջ աշխարհով առկա էին նշանակալի տարբերություններ, որոնք կապված էին ապահովագրական պայմանագրերի հաշվառման և բացահայտումների հետ, քանի որ ՖՀՄՍ 4 թույլատրում էր նախկինում կիրառվող բազմաթիվ (ոչ ՖՀՄՍ) մոտեցումների կիրառման շարունակություն: ՖՀՄՍ 17-ի կիրառման արդյունքում նշանակալի փոփոխություններ կպահանջվեն բազմաթիվ ապահովագրական ընկերությունների համար, առաջ քաշելով գոյություն ունեցող համակարգերի և ընթացակարգերի ճշգրտումներ: Նոր ստանդարտը դիտարկում է ապահովագրական պայմանագրերը որպես ֆինանսական գործիքի և ծառայության մատուցման պայմանագրերի, որոնց զգալի մասը ժամանակահատվածի ընթացքում էապես փոփոխվող հասույթ է գեներացնում համադրություն: Այսպիսով այն հետևյալ մոտեցումներն է որդեգրում.

- Միաձուլում է ապագա դրամական հոսքերի ներկա չափումը շահույթը պայմանագրով մատուցվող ծառայությունների մատուցման ժամանակի ընթացքում ճանաչման հետ
- Ներկայացնում է ապահովագրական ծառայությունների արդյուքնների (ներառյալ ապահովագրական հասույթը) տարանջատումը ապահովագրության ֆինանսական եկամուտներից և ծախսերից, և
- Պահանջում է կազմակերպությունից կատարել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրություն յուրաքանչյուր պորտֆելի մասով առ այն, թե ճանաչել արդյոք ապահովագրության ֆինանսական եկամուտները և ծախսերը ամբողջությամբ եկամտի և ծախսերի կազմում, թե որոշները ճանաչել այլ համապարփակ արդյունքի կազմում:

ՖՀՄՍ 17 թողարկումից հետո կատարվել են փոփոխություններ և կիրառման ժամկետի հետաձգումներ:

2) **Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումներ (ՀՀՄՍ 1 և ՖՀՄՍ Գործնական Հայտարարության 2 փոփոխություն):**

2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՍԽ թողարկեց ՀՀՄՍ 1 փոփոխություն, որը փոփոխեց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերբերվող բացահայտման պահանջները «*Նշանակալի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունից» «հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվության»:* Փոփոխությունները պարունակում են ուղեցույց այն մասին, թե որ դեպքերում է, որ հաշվապահական հաշվառման վերաբերյալ տեղեկատվությունը հավանական է, որ կդիտարկվի էական:

ՀՀՄՍ 1 փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ին կամ ավելի ուշ սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Թույլատրվում է նաև վաղ կիրառումը: Քանի որ ՖՀՄՍ Գործառնական հայտարարությունները ոչ պարտադիր ուղեցույցներ են, ՖՀՄՍ գործնական հայտարարություն 2-ի համար ուժի մեջ մտնելու պարտադիր ամսաթիվ սահմանված չէ:

3) *Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՍ 8 փոփոխություն)*

2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՍԽ թողարկեց ՀՀՄՍ 8 փոփոխություն, որի միջոցով ՀՀՄՍ 8-ում ավելացվեց հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանումը: Փոփոխությունները պարզաբանեցին նաև, որ մուտքային տվյալների և չափման մեթոդների փոփոխությունները նույնպես համարվում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխություն, բացառությամբ այն դեպքերի երբ դրանք հանդիսանում են նախորդ տարիների սխալի ուղղման արդյունք:

4) **Վարձակալության գծով պարտավորություն «Վաճառք և հետագա վարձակալության» դեպքում (ՖՀՄՍ 16 փոփոխություն):**

ՖՀՄՍ մեկնաբանությունների կոմիտեն 2020 թվականի հունիսին թողարկել է օրակարգային որոշում՝ Վաճառք և հետագա վարձակալություն փոփոխական վճարների պարագայում: Այս խնդիրը հասցեագրվել է ՀՀՄՍԽ մի քանի առումներով: ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է վերջնական փոփոխությունները 2022 թվականի սեպտեմբերին: Փոփոխությունները պահանջում են վաճառող-վարձակալից որոշել «վարձակալության վճարները» կամ «վերանայված վարձակալության վճարները» այնպես, որ վաճառող-վարձակալը չճանաչի որևիցե օգուտ/վնաս, որը վերաբերվում է իր կողմից պահպանվող օգտագործման իրավունքին:

5) *ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» (Փոփոխություն – Պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ-ընթացիկ ներկայացում):*

2020 թվականի հունվարին ՀՀՄՍԽ թողարկեց ՀՀՄՍ 1՝ պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգում փոփոխությունը, որը հետագայում մասամբ փոփոխվեց 2022 թվականի հոկտեմբերին թողարկված «Սահմանափակող դրույթներով (կովենանտներով) ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» փոփոխությամբ: Փոփոխությունները պահանջում են, որպեսզի ընկերության՝ պարտավորության մարման հետաձգման իրավունքն հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առնվազն 12 ամսվա ընթացքում, պետք է ունենա իմաստ և առկա լինի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության դասակարգման վրա ազդեցություն չի թողնում ընկերության՝ պարտավորության մարման հետաձգման իրավունքից հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առնվազն 12 ամսվա ընթացքում օգտվելու հավանականությունը: COVID-19 համավարկի արդյունքում Խորհուրդը հետաձգել է փոփոխության կիրառումը մեկ տարով՝ մինչև 2024 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

6) ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» (Փոփոխություն – Սահմանափակող դրույթներով (կովենանտներով) ոչ-ընթացիկ պարտավորություններ)

Պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ-ընթացիկ ներկյացում փոփոխությանը հաջորդիվ, ՀՀՄՍԽ ՀՀՄՍ 1 լրացուցիչ փոփոխություններ թողարկեց 2022 թվականի հոկտեմբերին: Եթե ընկերության՝ մարման հետաձգման իրավունքը կապվում է որոշակի պայմաններին համապատասխանության հետ, նման պայմանները ազդում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հետաձգման իրավունքի առկայության վրա այն դեպքում, եթե ընկերությունը պետք է ապահովեր նշված պայմաններին համապատասխանությունը մինչև հաշվետու ամսաթիվն ընկած ժամանակահատվածը, կամ դրա դրությամբ և չեն ազդում՝ եթե պայմանների համապատասխանությունն պետք է ապահովվի հաշվետու ամսաթվից հետո: Փոփոխությունները նաև պարզաբանում են «մարում» եզրույթի իմաստը՝ պարտավորությունների ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման նպատակով:

Հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած նոր ստանդարտները մեկնաբանությունները և փոփոխությունները, չունեն էական ազդեցություն Ֆոնդի հետագա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ֆոնդը կատարում է որոշ գնահատումներ և ենթադրություններ ապագա ժամանակաշրջանների վերաբերյալ: Գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, քանի որ հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրումների պատճառ հանդիսանալ:

Իրական արժեք

Ֆոնդը ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտելի ելակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

- *Մակարդակ 1. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճգրտված)*

- *Մակարդակ 2: Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից*

- *Մակարդակ 3: Ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների վրա)*

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

Ֆոնդը մի շարք ակտիվներ չափում է իրական արժեքով (Ծան.7)

4. Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում

Իր գործունեության արդյունքում Ֆոնդը կարող է ենթարկվել ֆինանսական գործիքներին վերաբերող հետևյալ ռիսկերին՝

- Պարտքային ռիսկ
- Իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ,
- Իրացվելիության ռիսկ
- Արտարժութային ռիսկ

Ֆոնդը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Ֆոնդի նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

Ֆոնդը պահպանում է ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տարբեր դիրքեր համաձայն իր ներդրումային կառավարման ռազմավարության: Ֆոնդի ներդրումային պորտֆելն ամբողջությամբ բաղկացած է պարտքային պետական և մասնավոր արժեթղթերից: Ֆոնդի ներդրումային պորտֆելի սահմանափակումները կարգավորված են նաև ՀՀ ԿԲ խորհրդի 06 դեկտեմբեր 2011թ. թիվ 337-Ն որոշմամբ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Ֆոնդի նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել:

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Ֆոնդի հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ֆինանսական գործիքների ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.
- Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
- Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր:

(բ) Ֆինանսական գործիքներ ըստ կատեգորիաների

	Իրական արժեքով չափվող		Ամորտիզացված արժեքով չափվող	
Ֆինանսական ակտիվներ	**2022թ. հազ. դրամ**	**2021թ. հազ. դրամ**	**2022թ. հազ. դրամ**	**2021թ. հազ. դրամ**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	711	477
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,654	15,511	-	-
Ընդամենը	**14,654**	**15,511**	**711**	**477**

Ֆինանսական պարտավորություններ	**2022թ. հազ. դրամ**	**2021թ. հազ. դրամ**	**2022թ. հազ. դրամ**	**2021թ. հազ. դրամ**
Կրեդիտորական պարտքեր	-	-	28	30
Ընդամենը	**-**	-	**28**	**30**

(գ) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և կրեդիտորական պարտքերը:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների և կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ բնույթի հետևանքով:

(դ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի հիերարխիան ներկայացված է ստորև.

31 Դեկտեմբերի	Մակարդակ 2 2022թ. հազ. դրամ	 2021թ. հազ. դրամ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,654	15,511

Հավելված Ա-ում ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի, գնահատման մեթոդները ինչպես նաև ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների մանրամասներ, որոնք ընդգրկված են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնասների ռիսկ է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ: Ֆոնդը կրում է պարտքային ռիսկ առաջին հերթին ներդրումային գործունեության և բանկերում մնացորդների գծով: Ֆոնդը փորձում է կառավարել իր պարտքային ռիսկը՝ կիրառելով վերահսկվող ներդրումային ռազմավարություն, ինչպես նաև կիրառելով ողջամիտ դատողություն բանկային գործընկերներ ընտրելիս: Ֆոնդը կնքում է վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր: Ապահով գործարքների գծով, որոնք ներառում են հետգնման և վերավաճառքի պայմանագրեր, Ֆոնդին թույլ է տրվում վաճառել կամ վերագրավադրել որպես գրավ պահվող արժեթղթերը և օգտագործել այս արժեթղթերը դրանց փոխառության գործարքներում, կամ փոխանցել պայմանագրային կողմերին՝ կարճ դիրքերի փակման նպատակով:

Ֆոնդը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր պարտքային ռիսկը (թե՝ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՝ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար:

Ֆոնդի պարտքային ռիսկի առավելագույն մակարդակը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է պարտքային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	711	477
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,654	15,511
Ընդամենը	**15,365**	**15,988**

Դրամական միջոցներ բանկում

Ֆոնդը գտնում է, որ դրամական միջոցների կորստի ռիսկը կարելի է համարել աննշան՝ քանի որ Ֆոնդի կողմից միջոցների տեղաբաշխման համար ընտրված ֆինանսական հաստատությունները վստահելի են և հեղինակավոր:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Ֆոնդի ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ֆոնդի՝ ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված դժվարությունների հետ:
Կանխիկի դիրքի և դրամական հոսքերի վրա ազդող գործոնները ներառում են արժեթղթերով ներդրումային գործունեությունը, փայերի բաժանորդագրման և մարման տեմպերը: Այս գործոնների համակցությունը կարող է առաջացնել էական տատանումներ որոշակի ժամկետներում կանխիկի դիրքի գծով:
Համաձայն Ֆոնդի քաղաքականության՝ Ֆոնդը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ, որպեսզի սահմանված ժամկետում կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները:
Ստորև ներկայացված են Ֆոնդի ֆինանսական պարտավորությունների (չզեղչված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները:

Մինչև 3 ամիս	**2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հազ. դրամ**	**2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հազ. դրամ**
Կրեդիտորական պարտքեր	**28**	**30**

Իրական արժեքի և դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ

Ֆոնդին բնորոշ է ֆինանսական գործիքների պորտֆելի իրական արժեքի կամ եկամտի/ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների տատանման արդյունքում: Ֆոնդի տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների գծով Ֆոնդի քաղաքականությունն է՝ գործարքներ կատարել այնպիսի մարման ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքներով, որոնք լավագույնս համապատասխանում են ֆինանսական պարտավորությունների մարման ժամկետներին: Այնուամենայնիվ, տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցությունը կարող է բարձր լինել՝ շուկայում գերիշխող տոկոսադրույքների տատանումների արդյունքում:

Արտարժութային ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է այն ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով, որոնք Ֆոնդի գործառնական արժույթով չեն պահվում: Կառավարիչն ունի սահմանված քաղաքականություն՝ Ֆոնդի վրա արտարժույթի ռիսկի ազդեցությունը կառավարելու համար՝ Ֆոնդի կանոններում սահմանված արտարժույթի դիվերսիֆիկացման պայմանների համաձայն: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ֆոնդի վրա արտարժույթի ռիսկի ազդեցությունը պայմանավորված է ԱՄՆ դոլարով գնանշված կորպորատիվ արժեթղթերով, որոնք առկա են ներդրումային պորտֆելում:
Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	31.12.2022թ. հազ. դրամ	31.12.2021թ. հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլար	6,929	7,682
Զուտ ակտիվային դիրք	**6,929**	**7,682**

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի 10% արժևորման ազդեցությունը ԱՄՆ դոլարով արտահայտված ֆինանսական գործիքների վրա (այլ տվյալների անփոփոխ մնալու դեպքում) կհանգեցներ տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և զուտ ակտիվների 693 հազար դրամով (2021թ.՝ 630 հազար դրամով) ավելացման, իսկ 10% արժեզրկման ազդեցությունը՝ տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և զուտ ակտիվների նվազման՝ նույն գումարների չափով:

5. Տոկոսային եկամուտ

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	610	627
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	476	490
	1,086	**1,117**

6. Ներդրումային կառավարման վճարներ

Կառավարիչն իրավունք ունի ստանալ կառավարման վճար տարեկան Ֆոնդի ակտիվների զուտ արժեքի 1.8%-ի չափով՝ հաշվարկված և հաշվեգրված յուրաքանչյուր գործառնական օրվա համար, որը ենթակա է վճարման ամսական մասնակի մարումների տեսքով:
Հաշվետու ժամանակահատվածի համար հաշվարկված կառավարչի պարգևավճարը կազմում էր 279 հազար դրամ (2021թ.՝ 290 հազար դրամ), որից 23 հազար դրամը ենթակա էր վճարման 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 24 հազար դրամ):

7. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	6,503	6,807
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	8,151	8,704
	14,654	**15,511**

8. Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ

Փայերի քանակների և փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների շարժերը ներկայացված են ստորև.

	2022թ.		2021թ.	
	Փայերի քանակ	Փայերի գումար հազ.դրամ	Փայերի քանակ	Փայերի գումար հազ.դրամ
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	**8,576**	**15,956**	**8,486**	**16,014**
Փայերի թողարկում	385	762	396	807
Փայերի մարում	(122)	(298)	(306)	(636)
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ տարվա ընթացքում	-	(1,083)	-	(229)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**8,840**	**15,337**	**8,576**	**15,956**
Ակտիվների զուտ արժեքն ըստ փայերի ՀՀ դրամ		**1,735**	-	**1,860**

Ֆոնդի փայերն առաջարկվում են մեկ փայի դիմաց դրա զուտ ակտիվների արժեքով յուրաքանչյուր գործառնական օր՝ համաձայն հաջորդ օրվա ժամը 15:00 դրությամբ հասանելի տեղեկատվության («զուտ ակտիվների արժեքի որոշման ժամ»): Աշխատանքային օրն այն օրն է, երբ ՀՀ կարգավորող շուկան բաց է: Փայերը կմարվեն զուտ ակտիվների այն արժեքով, որը կգործի զուտ ակտիվների արժեքի որոշման ժամի դրությամբ: Ֆոնդի կողմից ստացված ներդրումային եկամուտը կուտակվում և վերստին ներդրվում է Ֆոնդում և հաշվի է առնվում փայի արժեքը որոշելիս:

9. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Արտարժութային գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են գործառնական արժույթի՝ համապատասխան արտարժույթի համար գործարքի օրվա դրությամբ բորսայի փակման փոխարժեքով, դրա բացակայության դեպքում՝ ՀՀ ԿԲ հայտարարած միջին փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթի՝ այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ առկա փոխարժեքով:

Արտարժութային հոդվածների վերահաշվարկումից (վերագնահատումից) առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես զուտ օգուտ

(կորուստ) արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների, որոնք ճանաչվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերաչափումից առաջացող զուտ օգուտի կամ վնասի տարր:

Տոկոսային եկամուտ և ծախս

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը՝ ներառյալ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում համապատասխանաբար որպես տոկոսային եկամուտ կամ տոկոսային ծախս:
Ֆոնդն արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկման ժամանակ գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքների բոլոր պայմանագրային պայմանները, բայց ոչ ապագա պարտքային կորուստները: Ստացված կամ ստացվելիք տոկոսները, վճարված կամ վճարվելիք տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, համապատասխանաբար որպես տոկոսային եկամուտ կամ տոկոսային ծախս:

Արժեթղթերով գործարքներ և ներդրումային եկամուտ

Արժեթղթերով գործարքները հաշվառվում են գործարքի (արժեթղթերի վաճառքի կամ գնման) ամսաթվին: Տոկոսային եկամուտը հաշվառվում է հաշվեգրման սկզբունքով: Շահաբաժինների տեսքով եկամուտը հաշվառվում է նախորդ շահաբաժնի ամսաթվին: Արժեթղթերի արժեքը հաշվարկվում է՝ միջին կշռված ինքնարժեքի հիմունքով: Ինչ վերաբերում է կարճաժամկետ և ֆիքսված եկամտաբերությամբ ներդրումներին, զեղչերը և էմիսիոն եկամուտները ամորտիզացվում են և հաշվառվում են ներդրումային եկամուտում: Վաճառված արժեթղթերի արժեքը հաշվարկվում է ամորտիզացված արժեքի հիմքով:

Ծախսեր

Բոլոր ծախսերը, ինչպես նաև կառավարման ծախսերը և վճարները կապված ԿԱՄավոր 1 կենսաթոշակային ֆոնդի գծով պարտականությունների իրականացման հետ կարող են ծախսագրվել Ֆոնդին: Ֆոնդից գանձվող կառավարման վճարը կազմում է զուտ ակտիվների տարեկան 1.8%-ը:
Ֆոնդից գանձվող կառավարման վճարը ներկայացված է ծանոթագրություն 6-ում:

Ֆինանսական գործիքներ

Ֆոնդը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կանոնավոր գնումները և վաճառքը հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական գործիքների կանոնավոր գնումները կամ վաճառքն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվների այն գնումները կամ վաճառքը, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարում շուկայում ընդունված պայմաններով սահմանված կարգով:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում (կամ հանվում) են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝
ա) «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԻԱՇԿՎ),
բ) «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԻԱԱՀՖԱ),
գ) ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ:
Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերի բնույթից և այն բիզնես մոդելից, որի ներքո պահվում և կառավարվում է այդ ակտիվը և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ.

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» այն դեպքում, երբ այն չի դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև) և ոչ էլ որպես ԻԱԱՀՖԱ չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև): Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ֆոնդը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել որպես ԻԱՇԿՎ չափվող ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը բավարարում է ամորտիզացված արժեքով չափվելու կամ ԻԱԱՀՖԱ չափվելու համար ներկայացվող պահանջները, եթե այդպես անելը վերացնում կամ նշանակալիորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունը, որն այլապես կարող էր առաջանալ:

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «ամորտիզացված արժեքով չափվող», եթե այն բավարարում է հետևյալ երկու պայմաններին և նախորոշված չէ որպես ԻԱՇԿՎ չափվող՝

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար, և
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիք հանդիսացող և որպես ԻԱՇԿՎ չափվող չդասակարգված ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեզրկվածության ստուգման՝ ակնկալվող պատքային կորուստների մոդելով: Ակնկալվող պարտքային կորստի մոդելի համաձայն՝ պետք է ճանաչվի պարտքային կորստի գծով պահուստ՝ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող պարքային կորուստների (ԱՊԿ) չափով: Սակայն, եթե գործիքի պարտքային ռիսկը դրա սկզբնական ճանաչումից ի վեր նշանակալիորեն աճել է, ապա պահուստը պետք է ճանաչվի գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում ԱՊԿ չափով:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը.

Ֆոնդն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Ֆոնդը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ֆոնդը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ֆոնդը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Ֆոնդը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմած գրավադրված փոխառությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով» (ԻԱՇԿՎ) չափվող կամ «ամորտիզացված արժեքով չափվող» ֆինանսական պարտավորություններ:

Ամոտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ տոկոսային ծախսը ճանաչելով արդյունավետության հիմունքով:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում.

Ֆոնդն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Ֆոնդի պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Երբ միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված և վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Արժեթղթերի հետգնման և հակադարձ հետգնման գործարքներ

Ֆոնդն ունենում է ֆինանսական ակտիվների վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների գնման և հետվաճառքի պայմանագրեր: Ֆոնդն օգտագործում է հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրերը որպես իր գանձապետական կառավարման տարր: Ռեպո համաձայնագիրը իրենից ներկայացնում է վճարի կամ այլ հատուցման դիմաց ֆինանսական ակտիվի փոխանցում մեկ այլ կողմի և համապատասխան պարտավորություն՝ հետ գնելու այդ ֆինանսական ակտիվն ապագայում փոխանակման համար օգտագործված կանխիկ կամ այլ հատուցման գումարը՝ գումարած տոկոսը: Այս պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործարքներ: Ֆինանսական ակտիվները, որոնք վաճառվում են հետգնման պայմանագրերով, շարունակում են ներկայացվել ֆինանսական հաշվետվություններում, իսկ այս պայմանագրերի դիմաց ստացված հատուցումը հաշվառվում է որպես ապահովության միջոց հանդիսացող ավանդ՝բանկերի հետ ավանդային գործիքներում:

Ֆոնդը կնքում է արժեթղթերի հետգնման պայմանագրեր, ըստ որոնց այն ստանում կամ փոխանցում է գրավի առարկան՝ շուկայում ընդունված պրակտիկայի համաձայն: Արժեթղթերի փոխանցումը պայմանագրային կողմերին միայն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, եթե դրա հետ միասին փոխացվում են նաև սեփականության հետ կապված ռիսկերը և օգուտները:

Հարկում

Ֆոնդին վերաբերող ՀՀ գործող օրենքի համաձայն Ֆոնդն ազատված է շահութահարկից, եկամտային հարկից կամ կապիտալի հավելաճի և այլ տեսակի հարկատեսակներից: Ֆոնդի փայատերերից յուրաքանչյուրն առանձին պատասխանատվություն է կրում ֆոնդից ստացված իր եկամուտների մասով:

Հավելված Ա. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացված է դասակարգվող իրական արժեքի չափման համար օգտագործված գնահատման մեթոդը, այդ թվում՝ հիմնական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները, ինչպես նաև ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի միջև փոխհարաբերությունը:

Հոդված	Իրական արժեք, հազար դրամ	Գնահատման մեթոդ	Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ	Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,654	Գնանշված արժեք կամ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի՝ շուկայական տոկոսադրույքներով զեղչված արժեք	Մակարդակ 2	Ոչ կիրառելի
Կրեդիտորական պարտքեր	28	Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:	Մակարդակ 3	Չկան այդպիսիք